

Co jsou to vlastně nehmotné statky a jakou mají povahu? Nehmotné statky, jakožto předmět práv k duševnímu vlastnictví, mají nehmotnou povahu, avšak obvykle musí být vyjádřeny objektivně seznatelnou formou, tj. např. v dokumentaci atd., nikoli aby byly pouze v hlavě svého tvůrce. Nehmotný statek je určitá myšlenka nebo označení a je nutné, aby byl tento nehmotný statek odlišován od hmotného předmětu, ve kterém je realizován. Vlastnictví k hmotnému předmětu (např. stroji) může být na jinou osobu převedeno bez toho, aniž by bylo převedeno osobnostní právo k vynálezu (patent), který je ve stroji zhmotněn. Toto osobnostní právo tak i nadále zůstává stejné osobě. To však neznamená, že by toto právo nebylo možno převést. Takový převod je možný udělením licence. Je však nutné odlišit ještě pojem původcovství a dodat, že toto převést nelze.

Nehmotné statky je třeba odlišovat i od práv, která k nim vznikají, např. tedy odlišovat vynález od patentu. Patent není nehmotný statek, nýbrž forma ochrany vynálezu. Naopak vynález není právo průmyslové, avšak je předmětem průmyslového práva. Jde-li o mezinárodní transfer technologie, pak je možné, aby se tak stalo transferem nehmotného statku samotného (tzv. know-how), anebo může být převedeno jen právo k tomuto nehmotnému statku (např. právo užívat ochrannou známku).

Nehmotné statky jako objekty právních vztahů mají řadu svých specifík a zvláštností, k nimž patří fakt, že poskytovatelé je neztrácejí, jako je tomu např. u změny vlastnictví k hmotnému předmětu, dále k nim patří to, že se tyto statky mohou vyskytovat ve stejném okamžiku na několika místech najednou, a to buď na různých hmotných nosičích či v mysli lidí, dále tyto statky nelze spotřebovat, nebo zničit užíváním a snadno se „převádějí přes hranice“.¹